

Riksdagens svar Rsv 74/2017 rd – RP 272/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen om förslag till lag om ändring av postlagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen om förslag till lag om ändring av postlagen (RP 272/2016 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kommunikationsutskottet (KoUB 9/2017 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av postlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i postlagen (415/2011) 15 § 1 mom. 1 punkten, 17—19 §, 26 § 1 mom., 27 § 1 och 3 mom., 37 § 3 mom., 38 § 3, 4 mom. och 6 mom., rubriken för 40 §, 40 § 1 och 2 mom., 40 a § 1 mom., 41 § 3 mom., 43 § 1 och 3 mom., 47 §, 56 § 4 mom. och 79 § 1 mom.,
av dem 40 § 1 mom. och 40 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 408/2016, samt
fogas till lagen en ny 67 a § som följer:

15 §

Postförsändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna

Till de samhällsomfattande tjänsterna hör ett permanent utbud av posttjänster som avser följande postförsändelser:

1) brevörsändelser som väger högst två kilogram, som betalas genom allmänt använda kontantbetalningssätt och som användaren har möjlighet att lämna till ett insamlingsställe för att transporteras av ett postföretag; i fråga om inrikes brevörsändelser ska åtminstone sådana brevprodukter tillhandahållas som är avsedda att delas ut den fjärde vardagen från inlämningsdagen och som kvalitetsnormen enligt 19 § för samhällsomfattande tjänster tillämpas på,

Riksdagens svar RSv 74/2017 rd

17 §

Insamling och utdelning

Brevförsändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna ska samlas in och delas ut fem vardagar i veckan, med undantag av söckenhelger, med iakttagande av kvalitetsnormen enligt 19 § för samhällsomfattande tjänster.

På de av Kommunikationsverket fastställda områden där det inte på kommersiella villkor har ingåtts avtal om utdelning av prenumererade tidningar som utkommer minst fem gånger i veckan (*nät för morgondistribution av tidningar*), ska tillhandahållaren av samhällsomfattande tjänster ordna utdelning fem dagar i veckan genom ett upphandlingsförfarande. Bestämmelser om ordnande av upphandling finns i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016). Kommunikationsverket ska årligen granska näten för morgondistribution till de delar som ändringar gjorts i dem samt vid behov fastställa de ovan avsedda områdena på nytt.

Undantag från den insamlings- och utdelningsskyldighet som föreskrivs i 1 mom. får göras, om insamling eller utdelning av post förhindras av orsaker som beror på adressaten, lag, trafikavbrott eller andra motsvarande oöverstigliga hinder som inte har kunnat beaktas vid postutdelningen.

Avsändare ska ha möjlighet att på ett insamlingsställe som ligger på ett rimligt avstånd från bostaden lämna in de brevörsändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna för att transporteras av postföretaget.

Postpaket ska delas ut inom skälig tid med iakttagande av kvalitetsnormen enligt 19 §. Vid utdelning av försändelser som ska kvitteras och vid utdelning av postpaket kan ankomsttider användas.

18 §

Undantag från insamlings- och utdelningsfrekvensen

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster har rätt att göra undantag från den insamlings- och utdelningsfrekvens som föreskrivs i 17 § om det är fråga om hushåll i svårtillgängliga skärgårds- eller ödemarksområden. Insamling och utdelning enligt 17 § ska för dessa hushåll ske åtminstone en gång i veckan. Undantaget får omfatta högst 1000 hushåll i hela landet.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska årligen lämna Kommunikationsverket uppgift om antalet hushåll som avses i 1 mom. och var de är belägna. Kommunikationsverket ska vid behov avgöra vilka hushåll som får omfattas av det undantag som gjorts från insamlings- och utdelningsfrekvensen.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska utan dröjsmål underrätta den adressat som omfattas av undantaget när postpaket eller försändelser från en myndighet ankommer. Adressaten ska underrättas senast den tredje dagen från försändelsens ankomst, om adressaten är anträffbar per telefon, e-post eller på något annat sätt.

Riksdagens svar RSv 74/2017 rd

19 §

Kvalitetsnorm för samhällsomfattande tjänster

Inrikes brevfrösendelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna och som har lämnats in för förmedling av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster och för vilka gällande avgift har betalats ska delas ut så att minst 50 procent av frösendelserna är framme senast den fjärde vardagen och minst 97 procent senast den femte vardagen från inlämningsdagen.

Gränsöverskridande post inom Europeiska unionen ska delas ut så att minst 50 procent av frösendelserna är framme den tredje dagen och 97 procent av frösendelserna är framme den femte dagen från inlämningsdagen.

26 §

Prissättning

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska prissätta sina posttjänster så att prissättningen är rimlig, öppen för insyn och icke-diskriminerande.

27 §

Enhetlig prissättning och individuella prisavtal

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska i hela landet iaktta en enhetlig prissättning för vanliga inrikes brevfrösendelser som betalas genom allmänt använda betalningssätt för enstaka brev och som är avsedda att bli utdelade den fjärde vardagen från inlämningsdagen.

Om den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ingår individuella prisavtal om produkter och tjänster som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna, ska avtalsvillkoren och de priser som grundar sig på dem överensstämma med de principer som anges i 26 §.

37 §

Postnummersystemet

Det postföretag som förvaltar postnummersystemet ska hålla de uppgifter som postnummersystemet innehåller offentligt framlagda. Uppgifterna ska fås avgiftsfritt i en användbar form så att de lätt kan laddas ner elektroniskt.

Riksdagens svar RSv 74/2017 rd

38 §

Adressregister

Uppgifterna i adressregistret får användas för att frambefordra försändelser samt för att kontrollera och korrigera de namn- och adressuppgifter som innehas av de avsändare som ingått avtal om adresstjänster. Namn- och adressuppgifter i adressregistret får vidarelämnas för att uppfylla adressregistrets ändamål. Sammanslutningars uppgifter i adressregistret får lämnas vidare. En personbeteckning i adressregistret får dock inte lämnas vidare.

Ett postföretag som förvaltar ett adressregister och ett företag som avtalat med detta om att förvalta adressregistret ska på begäran lämna ett annat postföretag en adressats namn- och adressuppgifter som de fått av adressaten eller av myndigheten samt uppgifter om uppdrag som gäller ändringar i utdelningen, om det andra postföretaget behöver dem för skötseln av sin postverksamhet. Postföretag ska på begäran även lämna ut de ändringar som görs i de nämnda uppgifterna alltid när uppgifterna uppdateras. Uppgifterna ska lämnas ut i en form som är användbar med tanke på skötseln av postverksamhet, på villkor som är öppna för insyn och icke-diskriminerande. För utlämnandet av uppgifter får det tas ut en avgift som baserar sig på kostnaderna för framtagningen av adressuppgifter ur adressregistret och på ordnandet av utlämnandet av dem.

Postföretaget ska avföra en uppgift ur adressregistret senast 20 år efter det att postföretaget har fått kännedom om en ändring av uppgiften.

40 §

Mottagande, förmedling och beslag av postförsändelser

Varje postföretag är skyldigt att mot gällande avgift av var och en som så önskar ta emot och till adressaten förmedla brevörsändelser och postpaket i enlighet med sina leveransvillkor.

Ett postföretag får dock vägra att ta emot eller förmedla brevörsändelser och postpaket, om

- 1) försändelsen innehåller farliga ämnen, föremål eller produkter som det enligt lag är förbjudet att transportera, som på annat sätt är lagstridiga eller som av grundad anledning kan misstänkas orsaka fara för människor eller egendom,
- 2) försändelsen innehåller levande insekter eller andra levande djur,
- 3) försändelsens innehåll är synnerligen känsligt för värme eller kyla,
- 4) försändelsen innehåller föremål som kan gå sönder eller brytas eller försändelsen innehåller flytande ämnen,
- 5) en oförsäkrad försändelse som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna eller en försändelse som inte ingår i de samhällsomfattande tjänsterna innehåller pengar, värdepapper eller något annat värdefullt.

Riksdagens svar RSv 74/2017 rd

40 a §

Synskadades försändelser

Ett postföretag som ålagts skyldighet enligt 24 a § att verka som en i Världspostkonventionen avsedd utsedd operator ska erbjuda privatpersoner möjlighet att avgiftsfritt, med undantag för flygtilläggsavgift, skicka försändelser som innehåller punktskrift och väger mindre än sju kilogram.

41 §

Leveransvillkor

En prislista över avgifterna för posttjänsterna ska publiceras på företagets internetsidor och på begäran dessutom finnas tillgänglig i pappersform utan kostnad. Om ett anbud om tillhandahållande av posttjänster lämnas eller avtal om saken ingås, ska det göras i skriftlig eller elektronisk form så att anbudets eller avtalets innehåll inte ensidigt kan ändras och så att det finns tillgängligt för båda parterna.

43 §

Utdelning

Brevförsändelser till småhus ska bäras ut till en postlåda som med beaktande av de lokala förhållandena är belägen på ett rimligt avstånd från adressatens adressplats. Brevförsändelser som delas ut till bostadslägenheter i höghus ska bäras ut till de enskilda höghusens fastighetsboxar eller till de enskilda lägenheternas brevinkast.

Ankomstavi får användas vid utdelning av försändelser som ska kvitteras och postpaket samt vid utdelning av försändelser som på grund av sin storlek inte lämpar sig för utdelning. Postföretaget har rätt att på överlåtelsedokumentet för brevförsändelser som ska kvitteras anteckna adressatens personbeteckning och den handling där personbeteckningen har kontrollerats.

47 §

Förvaring av adressatens postförsändelser för avhämtning

Ett postföretag har rätt att förvara brevförsändelser för avhämtning på det verksamhetsställe som bestäms enligt adressatens adress eller på ett annat motsvarande avhämtningsställe, om

1) adressaten och postföretaget inte har kommit överens om arrangemangen för mottagandet av post och frågan inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet avgörande,

Riksdagens svar RSv 74/2017 rd

2) adressaten har ingripit i arrangemangen för mottagningen av post så att postföretaget inte kan dela ut brevöversändelser till adressaten i en postlåda som är placerad i enlighet med 44 §.

I fall som avses i 1 mom. 1 punkten får postföretaget kräva att adressaten ska ingå ett i 43 § 4 mom. avsett avtal om postavhämtningen.

56 §

Förvaring och förstöring av översändelser

Ett postföretag får förstöra ett i 3 mom. avsett postpaket tidigast tre månader efter det att adressaten har underrättats om översändelsens ankomst eller avsändaren underrättats om översändelsens returnering. Översändelsen ska förstöras på ett sätt som tryggar förtroligheten i meddelanden.

67 a §

Behandling av tillsynsärenden vid Kommunikationsverket

Kommunikationsverket kan ta upp ärenden till prövning på en parts begäran eller på eget initiativ.

Kommunikationsverket kan ställa sina tillsynsuppgifter enligt denna lag i viktighetsordning. Kommunikationsverket får lämna ett ärende utan prövning, om

1) det är sannolikt att det inte är fråga om verksamhet som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

2) ärendet trots en misstanke om fel eller försummelser endast har en ringa betydelse med tanke på postmarknadens funktion, posttjänsternas tillförlitlighet eller tryggheten av en störningsfri postmarknad och med tanke på intressena hos de som använder tjänsterna, eller

3) en begäran om åtgärder är uppenbart ogrundad.

Kommunikationsverket ska utan dröjsmål fatta beslut om att i enlighet med 2 mom. inte ta upp ett ärende till prövning.

79 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter

Om ett postföretag eller en person vars rättighet, intresse eller skyldighet saken gäller anser att någon handlar i strid med denna lag eller med bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får företaget eller personen i fråga föra ärendet till Kommunikationsverket för avgörande. Kommunikationsverket ska fatta beslut i ärendet inom fyra månader från det att ärendet har anhängiggjorts. Tidsfristen gäller inte exceptionellt omfattande ärenden och inte heller sådant som annars har skett under exceptionella förhållanden. Kommunikationsverket kan också på eget initiativ ta upp ärenden för avgörande.

Riksdagens svar RSv 74/2017 rd

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 17 § träder dock i kraft först den 20 .

Helsingfors 21.6.2017

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare